

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/173/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114227319
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5114227319.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci žalobcov: 1/ K. L., nar. X.X.XXXX, Y. X, XXX XX L., 2/ K. N., nar. XX.X.XXXX, M. H. XX, XXX XX L., obidvaja zastúpení : Advokátska kancelária Andrea Havelková, s.r.o., D.Dlabača 2748/28, 010 01 Žilina proti žalovanému : SR - Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o náhradu škody, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 27C/360/2014-179 zo dňa 10.12.2018, takto

rozhodol:

I. Krajský súd rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti pokiaľ súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi v 1/ rade sumu vo výške 957,58 eur a náklady z uplatnenia vo výške 106,26 eur a žalobcovi v 2/ rade sumu vo výške 908,73 eur a náklady z uplatnenia vo výške 100,28 eur, v lehote do 3 dní po právoplatnosti rozsudku **p o t v r d z u j e .**

II. V odvolaní nenapadnutej časti zostáva rozsudok okresného súdu **n e d o t k n u t ý .**

III. Žalobcom v 1/ a 2/ rade voči žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

O výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

IV. Rozsudok v časti výroku o trovách konania **z r u š u j e** a v tejto časti **v r a c i a** na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina rozsudkom č.k. 27C/360/2014-179 zo dňa 10.12.2018 zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi v 1/ rade sumu vo výške 957,58 eur a náklady z uplatnenia vo výške 106,26 eur a žalobcovi v 2/ rade sumu vo výške 908,73 eur a náklady z uplatnenia vo výške 100,28 eur, v lehote do 3 dní po právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a zároveň rozhodol, že žalovanému priznáva náhradu trov konania voči žalobcovi v 1/ rade v rozsahu 53,97 % a žalobcovi v 2/ rade v rozsahu 54,27 %.

S poukazom na deň vydania uznesenia o vznesení obvinenia ČVS: ORP-383/OEK-ZI-2004 zo dňa 13.8.2004 konajúci súd na posudzovanú vec aplikoval úpravu zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

Východiskovo konštatoval, že v súlade s ustálenou súdnou praxou štát zodpovedá za škodu spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia, ktoré trestné konanie sa v konečnom dôsledku skončilo zastavením alebo oslobodením spod obžaloby. Ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu, pri ktorom sa v konaní o náhradu škody „nevyžaduje rozhodnutie o nezákonnosti trestného stíhania“, ale postačuje právoplatné rozhodnutie o jeho zastavení alebo právoplatný oslobodzujúci rozsudok.

Aktívnu vecnú legitímáciu žalobcov v spore odôvodzovali z toho, že OR PZ v Žiline vydal uznesenie o vznesení obvinenia voči žalobcom ČVS: ORP-383/OEK-ZI-2004 zo dňa 13.8.2004, ktorým boli ako obvinení poškodení, keďže im vznikla škoda (majetková ujma) a súčasne aj nemajetková ujma, pričom v danom prípade iba samotné konštatovanie porušenia ich práv nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu im spôsobenú označeným rozhodnutím a túto nie je možné uspokojiť inak, ako v peňažnej forme.

Súd prvej inštancie mal za to, že v dotknutom prípade je orgánom príslušným konať v mene žalovaného v zmysle ust. § 4 ods. 1 písm. f) zák. č. 514/2003 Z.z. Generálna prokuratúra SR (ďalej len „GP SR“), ktorá namietala svoju pasívnu vecnú legitímáciu vo veci.

V danom prípade neboli totiž naplnené podmienky pre pôsobnosť Ministerstva spravodlivosti SR (ďalej len „MS SR“), podľa ust. § 4 ods. 1 písm. a) alebo m) a ani podľa ust. § 4 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. a ani pre pôsobnosť Ministerstva vnútra SR (ďalej len „MV SR“) podľa ust. § 4 ods. 1 písm. b) zák. č. 514/2003 Z.z. v znení zák. č. 412/2012 Z.z. Podľa skutkových tvrdení žalobcov mal totiž prokurátor ich sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia ČVS: ORP/383/OEK-ZI-2004 zo dňa 13.8.2004 (ktoré, ako to vyplýva z obsahu žaloby, považovali žalobcovia v 1/ a 2/ rade za nezákonné rozhodnutie) zamietnuť uznesením 1Pv 784/04 zo dňa 20.9.2004, pričom následne by nedošlo k podaniu obžaloby v predmetnej veci a vedené trestné konanie, ktoré trvalo takmer po dobu 10 rokov.

Z hľadiska naplnenia procesnej podmienky pre konanie súdu v prejednávanej veci, a to či došlo k predbežnému prerokovaniu nároku žalobcov v 1/ a 2/ rade podľa ust. § 15 a § 16 zák. č. 514/2003 Z.z. príslušným orgánom podľa ust. § 4 zák. č. 514/2003 Z.z. prvoinstančný súd konštatoval, že ku dňu jeho rozhodnutia v prejednávanej veci, t.j. ku dňu 10.12.2018 zo strany GP SR nedošlo na základe ich písomnej žiadosti o predbežné prerokovanie ich nároku na náhradu škody, ktorú si uplatnili v súdnom konaní, doručenej MV SR (ako nepríslušnému orgánu štátu), ktoré žiadosti vyššie uvedený orgán postúpil na generálnu prokuratúru GP SR ako orgánu príslušnému, ktorá žiadosť vrátila späť a opäť táto bola vrátená GP SR. Vrátenie žiadosti zo dňa 12.6.2014 považujú žalobcovia za písomné oznámenie, že GP SR nárok neuspokojí. Možno tak konštatovať, že ku dňu rozhodnutia súdu vo veci ku dňu 10.12.2018 už zjavne márne uplynula 6-mesačná lehota podľa ust. § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z.

Hmotnoprávnymi podmienkami vzniku zodpovednosti štátu za škody (v danom prípade za vznik škody, ako aj nemajetkovej ujmy) podľa ust. § 3 ods. 1 písm. a) v spojení s ust. § 5 ods. 1 a § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. sú: 1. nezákonné rozhodnutie, 2. škoda, resp. nemajetková ujma a 3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody, resp. vznikom nemajetkovej ujmy, ktorých existenciu súd prvej inštancie skúmal u každého zo žalobcov uplatnených nárokov osobitne.

Vo vzťahu k nároku na náhradu škody okresný súd konštatoval existenciu všetkých zákonných predpokladov pre jej priznanie. Uviedol, že medzi stranami nebolo sporné, že žalobcom vznikli v súvislosti s trestným konaním trovy z titulu právneho zastúpenia, ktorých vznik je v príčinnej súvislosti. Po preskúmaní ich špecifikácie ustálil, že v rozsahu 957,58 eur a náklady z uplatnenia vo výške 106,26 eur patria žalobcovi v 1/ rade a v rozsahu 908,73 eur a náklady z uplatnenia vo výške 100,28 eur patria žalobcovi v 2/ rade. Konštatoval, že boli vyúčtované v súlade s platnou vyhláškou (keď konkrétne ustanovenie citoval v napadnutom rozsudku). Tie, ktoré boli nedôvodné, súd prvej inštancie nepriznal a v tejto časti žalobu žalobcov v 1/ a 2/ rade zamietol.

Súd prvej inštancie sa zaoberal aj naplnením podmienok pre vznik žalovaného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 3.000,- eur pre žalobcu v 1/ rade a rovnako 3.000,- eur pre žalobcu v 2/ rade. Okresný súd vo všeobecnosti uviedol, že nemajetková ujma predstavuje zásah do inej ako majetkovej sféry poškodeného a môže predstavovať rôzne negatívne následky v osobnostnej integrite poškodených vplývajúce na ich česť, vážnosť, povesť, doterajší súkromný a pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a pod. Ak by iba samotné konštatovanie porušenia práva nebolo dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, zák. č. 514/2003 Z.z. v ust. § 17 ods. 2 priznáva poškodenému právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ak ju súčasne nie je možné uspokojiť inak. Zmena právnej úpravy zák. č. 517/2008 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2009 vymedzila demonštratívnym výpočtom v citovanom ustanovení § 17 ods. 3 okruh skutočnosti, na ktoré je potrebné pri určení výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy prihliadnuť.

Žalobcovia v 1/ a 2/ rade nemajetkovú ujmu, ktorá im mala byť spôsobená nezákonným rozhodnutím, ktorým voči nim bolo vznesené v trestnej veci obvinenie, skutkovo žalobe vymedzili tak, že táto mala spočívať v tom, že neodôvodnene začatím trestného stíhania a vznesením obvinenia boli nútení podstupovať procesné úkony trestného konania, ktoré trvalo viac ako 10 rokov, a to ich obmedzovalo v bežnom živote, zaberalo im čas, energiu a spôsobovalo stres. Napriek presvedčeniu o nespáchaní uvedeného trestného činu boli vystavení psychickému tlaku a napätiu, ktoré by z rešpektu pred orgánmi

činnými v trestnom konaní pociťoval na ich mieste každý jeden slušný občan. Toto trestné stíhanie trvalo takmer 10 rokov, čo považujú vzhľadom na okolnosti prípadu a na to, že trestné stíhanie bolo zastavené, za neprimeranú dobu. Zásah do ich osobnostných práv bol teda nielen intenzívny, ale aj dlhodobý. Súd prvej inštancie na základe výsledkov vykonaného dokazovania však dospel k záveru, že v časti náhrady nemajetkovej ujmy žaloba nie je dôvodná, pretože žalobcovia nepredložili také dôkazy, na základe ktorých by uniesli dôkazné bremeno a preukázali skutočný vznik nemajetkovej ujmy tak, ako sa domáhali zaplata sumy, teda každý po 3.000,- eur. Keďže v konaní ich zaťažovalo dôkazné bremeno, bolo na žalobcoch, aby v konaní predložili také dôkazy, na základe ktorých by mohol súd konštatovať v súlade s § 17 ods. 2 cit. zákona, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučiniením vzhľadom na ujmu, ktorá im vznikla týmto nezákonným rozhodnutím. Žalobcovia v 1/ a 2/ rade skutkovo tvrdili, že trestné konanie, ktoré bolo vedené takmer 10 rokov, malo dlhodobu nepriaznivý vplyv na ich súkromný život, spoločenské uplatnenie a aj na zdravotný stav najmä žalobcu v 2/ rade. Žalobcovia v 1/ a 2/ rade odôvodňovali svoj nárok tým, že trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, pretože aj keď sa do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihliadalo na nich ako na nevinných, ale už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného a výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, cti dobrej povesti a to tým skôr, ak ide o obvinenie nepravdivé, ktoré bolo potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o zamietnutí žaloby v časti nemajetkovej ujmy vychádzal z ustálenej judikatúry a konštatuje, že nemajetková ujma predstavuje zásah do inej ako majetkovej sféry poškodeného a môžeš tak predstavovať rôzne následky do osobnostnej integrity poškodeného vplyvajúce na jeho česť, vážnosť, povesť, doterajší súkromný a pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a pod. Zákon pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy výslovne nestanovuje žiadne kritéria a tým ponecháva voľnú úvahu súdu, aby s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu sám vymedzil skutočnosti významné pre určenie výšky náhrady. Až zmena právnej úpravy zák. č. 517/2008 Z.z. ako je už vyššie uvedené, vymedzila demonštratívnym výpočtom v § 17 ods. 3 okruh skutočností, na ktoré je potrebné pri určení výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy prihliadať. Toto zákonné ustanovenie teda nevylučuje, aby vzniklo právo na nemajetkovú ujmu aj v prípade, ak poškodený nebol obmedzený na osobnej slobode, ale táto ujma vznikla len v súvislosti so samotným trestným stíhaním tak, ako tvrdili žalobcovia. V danom prípade žalobcovia ako poškodení musia jednoznačne preukázať vznik ujmy, ktorá je v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím a ide o ujmu v takom rozsahu a s takými dôsledkami, že nie je postačujúce iba samotné konštatovanie porušenia práva. V tomto prípade žalobcovia ale nespĺnili a neuniesli dôkazné bremeno na preukázanie vzniku práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobcovia vo svojich výpovediach sa podrobne vyjadrovali k tomu, aký vplyv malo samotné trestné stíhanie či už na ich osobný, rodinný život, zdravotný stav, výkon povolania, ako aj na spoločenské vzťahy a vážnosť, ale tieto skutkové tvrdenia ničím nepreukázali a zo strany žalovaného boli tieto účinne popreté podľa § 151 ods. 2 CSP. Žalobcovia mimo vlastných výpovedí ani nepredložili žiaden dôkaz, na základe ktorého by tvrdené skutočnosti preukázali a ani nebolo navrhnuté doplniť dokazovanie či už výsluchom svedkov alebo predložením listinných dôkazov, na základe ktorých by súd konštatoval, že žalobcovia v 1/ a 2/ rade uniesli nielen povinnosť tvrdenia, ale aj dôkaznú povinnosť a tak preukázali nepochybne jednoznačne bez akýchkoľvek pochybností vznik ujmy, ktorá je v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím a kde nepostačuje iba konštatovanie porušenia práva, ale je potrebné žalobcom v 1/ a 2/ rade uhradiť aj nemajetkovú ujmu v peniazoch. Preto z dôvodu neunesenia dôkazného bremena súdu žalobu žalobcov v 1/ a 2/ rade o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch ako nedôvodnú zamietol.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný.

Vytýkal súdu, „že rozsudkom porušil zákon, nakoľko a) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a b) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mám za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie neobstojí, nakoľko nárok uplatnený žalobcami nemá oporu v zákone č. 514/2003 Z. z., z dôvodu absencie nezákonného rozhodnutia, ktoré by bolo právnym základom pre dôvodnosť uplatneného nároku. Zákon č. 514/2003 Z. z. vymedzuje striktné a jednoznačne, aké rozhodnutie možno považovať za nezákonné. Nezákonným rozhodnutím je iba právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom, čo sa v danom prípade nestalo. Žiadnym výkladom a už vôbec nie extenzívnym, nemožno reštriktívne formulovaný zákon vykladať v prospech žalobcov. Pokiaľ tak súd prvého stupňa učinil, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. „Paušálne“ zaväzovanie štátu na náhradu škody len preto, že nedošlo k odsúdeniu obžalovaného a len preto, že objektívna zodpovednosť je súdom vykladaná nad rámec zákona /extenzívny výklad nezákonnosti uznesenia o

vznesení obvinenia/ je v rozpore so zmyslom a účelom zákona. V trestnej veci, od ktorej vedenia žalobcovia odvodzujú svoj nárok uplatnený

v tomto konaní, možno jednoznačne vysloviť, že v čase vznesenia obvinenia žalobcovi nešlo o žiadny svojvoľný postup týchto orgánov, ale o jediný možný a zákonný postup pre zistenie trestnoprávnej zodpovednosti vo vzťahu ku skutku, ktorý sa stal. Vznesenie obvinenia teda bolo jediné rozhodnutie, ktoré bolo v právnom štáte možné od orgánov činných v trestnom konaní očakávať. V danom prípade uznesenie o vznesení obvinenia nie je nezákonné a teda ani titul náhrady škody nie je daný. Nie každé uznesenie o vznesení obvinenia je nezákonné len preto, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní skutku sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila /porovn. napr. Ústavný súd SR - II. ÚS 163/13, str. 7 ods. 8/, preto ani nemožno automaticky bez akéhokoľvek odôvodnenia každé uznesenie o vznesení obvinenia považovať za nezákonné len preto, že v trestnom konaní nedošlo k odsúdeniu obžalovaného. Ústavný súd SR vo svojom náleze IV. ÚS 296/2014-33 zo dňa 6.5.2015 konštatuje, že aj prípadné oslobodenie páchatel'a spod obžaloby v trestnom konaní neznamená, že sa nedopustil protiprávneho konania, čo má vplyv na príčinnú súvislosť medzi

škodou, ktorej náhradu si uplatňoval a obvinením, ktoré mu v trestnej veci bolo vznesené. V celom rozsahu v tomto smere odkazujem na predchádzajúce písomné a ústne vyjadrenia žalovaného, ktoré sa týkajú nedôvodnosti nároku žalobcov uplatneného z toho titulu, že uznesenie o vznesení obvinenia má byť nezákonným rozhodnutím. Rovnako na vyjadrenia žalovaného odkazujem aj vo vzťahu k námietkam voči trovám trestného konania. V konaní nebola preukázaná prvá porada obhajcu s klientami. Advokátovi patrí odmena za tento úkon len v prípade, že je uskutočnený komplexne, t.z. aj v rámci prvej porady s klientom, ktorej uskutočnenie žalobcovia nepreukázali. V tejto súvislosti poukazujem na ustanovenie § 14 ods. 1 písm. a/ Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Namietam taktiež poradu so žalobcami pred hlavným pojednávaním. Realizáciu týchto úkonov namietam z hľadiska ich nepreukázania. Rovnako rozporujem potrebu a dĺžku týchto porád. Napokon namietam časť nároku, uplatnenú za úkon, nemajúci charakter úkonu právnej pomoci, ktorým je úkon označený ako „vypracovanie záverečnej reči“. Tvrdím, že záverečná reč je súčasťou úkonu právnej pomoci - účasti na hlavnom pojednávaní. S argumentmi, prezentovanými v tomto vyjadrení, vrátane záverečného návrhu žalovaného, sa súd prvej inštancie dostatočne v rozsudku nevysporiadal, čo má za následok inú vadu konania a teda i nesprávne rozhodnutie vo veci. S poukazom na všetky vyššie uvádzané dôvody navrhujem, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu žalobcov v celom rozsahu zamietne, nakoľko uplatnený nárok nemá oporu v zákone.“

3. K podanému odvolaniu sa písomne prostredníctvom právnej zástupkyne vyjadrili žalobcovia v 1/ a 2/ rade.

„Nezmenené trváme na svojich vyjadreniach prezentovaných v žalobe o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím zo dňa 13.08.2014 a rovnako, ako aj na právnych názoroch vyjadrených na uskutočnených pojednávaniach vo veci.

Súd mal na základe vykonaného dokazovania nesporne preukázané, že žalobcovia v rade 1/ a 2/ boli uznesením OR PZ v Žiline ČVS: ORP-308-OEK-Z1-2004 zo dňa 13.08.2004, stíhaní ako obvinení z trestného činu podvodu podľa ustanovenia § 250 ods. 1, 3 Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa ustanovenia § 9 ods. 2 Trestného zákona. Obaja žalobcovia 1/ a 2/ podali voči uzneseniu o vznesení obvinenia sťažnosť, ktorá bola uznesením OP v Žiline zo dňa 20.09.2004 IPv/784/04 zamietnutá ako nedôvodná. Následne bol rozsudkom 05 Žilina 1T/38/2005-435 zo dňa 21.02.2013 žalobca 2/ oslobodený spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal. Rozsudkom KS v Žiline 2To/11/2014-518 zo dňa 12.03.2014 bol spod obžaloby oslobodený aj žalobca 1/. Na základe vyššie uvedeného sa súd stotožnil s názorom žalobcov v rade 1/ a 2/, keď uznal, že uznesenie OR PZ v Žiline zo dňa 13.08.2004 ČVS: ORP-308/OEK-ZI-2004 je rozhodnutím nezákonným a zakladá nárok žalobcov 1/ a 2/ na náhradu škody podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a) v spojení s ustanovením § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, v znení do 31.08.2007, stým, že bol splnený prvý predpoklad vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, a to existencia nezákonného rozhodnutia, ktorá je v rozpore s objektívnym právom s tým, že zodpovednosť štátu je podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu, čo v tomto prípade bolo splnené, nakoľko voči uzneseniu o vznesení obvinenia obaja žalobcovia ako obvinení podali sťažnosť a podľa uznesenia OP v Žiline zo dňa 20.09.2004 IPv/784/04 bola sťažnosť obidvoch zamietnutá ako nedôvodná. Uvedené podporuje aj konštantná judikatúra, napríklad uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 zo dňa 18.08.2010, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 2/2014, z ktorého odôvodnenia vyplýva: „Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody

v prípade trestného stíhania, ktoré bolo zastavené, treba hľadať nielen v ustanovení či. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ale vo všeobecnej rovine predovšetkým v či. 1 ods. 1 tohto základného zákona, teda v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno totiž prehliadnuť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 1. júla 2004 a rovnako aj podľa predtým platného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin neschápal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatie (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery prijaté v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb. sú napriek zmene právnej úpravy stále použiteľné." Nález Ústavného súdu IV. ÚS 296/2014-33 zo dňa 06.05.2015 a II. ÚS 163/2013 zo dňa 13.11.2013, na ktoré sa žalovaný odvoláva, sa netýkajú náhrady trov obhajoby v súvislosti s náhradou škody v dôsledku nezákonného rozhodnutia, ale venujú sa príčinnej súvislosti medzi škodou, ktorej náhrada bola požadovaná v súvislosti so vznesením obvinenia príslušníka PZ v jeho trestnej veci a jeho následným prepustením zo služobného pomeru (IV. ÚS 296/2014-33) a príčinnú súvislosť medzi trestným stíhaním žalobcu na jednej strane a ušlým ziskom dotknutej obchodnej spoločnosti na strane druhej. Na základe vyššie uvedeného máme za to, že ani v jednom zo žalovanom spomínaných rozhodnutí sa Ústavný súd SR nevyjadruje k právu na náhradu trov za obhajobu. K trovám trestného konania pozostávajúce z trov obhajoby uvádzame, že v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, patri obhajcovi odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny za prevzatie a prípravu zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom. Príprava a prevzatie obhajoby p. Žideka 27.08.2004, kedy boli v advokátskej kancelárii podpísané plné moci na ich obhajobu a riadne predložené súdu a rovnako sa uskutočnila aj prvá porada so žalobcami. Čiže namietame tvrdenie žalovaného, že príprava a prevzatie obhajoby a porada neboli ako právne služby poskytnuté komplexne. Žalovaný namietol aj nepreukázanie porady so žalobcami pred hlavným pojednávaním, rozporoval aj ich potrebu a dĺžku. K uvedenému je potrebné uviesť, že k samotným poradám sa vyjadrili aj žalobcovia v rámci výsluchov v konaní pred súdom. V zápisnici zo dňa 08.11.2017 sa p. Židek k otázke, aby sa vyjadril k úkonom, a to či boli porady pred pojednávaniami, v akom rozsahu, aký mali účel a či to žalobca považoval za potrebné, vyjadril nasledovne: „Áno, išlo o viac porád, možno 6, možno 8, takmer pred každým pojednávaním. Spočiatku išlo o novú situáciu, nevedel som ako to bude prebiehať, tieto porady boli dlhšie hodinu aj viac, lebo sme rozoberali všetko čo ma čaká, ako to vlastne bude prebiehať." Na otázku, či pred prvým hlavným pojednávaním, keď išiel prvýkrát na súd sa uskutočnila porada s obhajkyňou žalobca uviedol: „Áno, samozrejme, práve tieto prvé tri pojednávania, vždy predtým bola aj dlhšia porada." S názorom žalovaného, že príprava záverečnej reči je súčasťou úkonu právnej pomoci, a to konkrétne účasti na hlavnom pojednávaní nemožno súhlasiť, pretože je nepochybne tvorená vopred pred samotným pojednávaním - ako to vyplýva v danej veci z jej obsahu a rozsahu, ako aj z toho, že súd požadoval jej doručenie od obhajkyne vopred. Na základe vyššie uvedeného máme za to, že nárok žalobcov na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je daný čo do základu a súčasne, že žalobcom 1/ a 2/ vznikla škoda vo výške nákladov žalobcov 1/a 2/ na trovy obhajoby v trestnom konaní, ktoré boli riadne špecifikované a uplatnené v súlade s ustanoveniami vyhlášky č. 163/2002 Z. z., v znení účinnej od 01.04.2002 do 31.12.2004 a vyhlášky č. 655/2004 Z. z., v znení účinnej od 01.01.2005, a to tak ako o nich bolo rozhodnuté v rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 27C/360/2014 zo dňa 10.12.2018, a preto navrhujeme Krajskému súdu Žilina ako súdu druhej inštancie, aby napadnuté rozhodnutie potvrdil a súčasne nám priznal náhradu trov odvolacieho konania.“

4. Krajský súd ako súd odvolací v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), prejednal odvolanie podané žalovaným a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP a contrario. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli uvedené v podanom odvolaní. Výnimku tvoria len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1,2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli krajského súdu a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1,3 CSP). Po prieskume napadnutého rozsudku podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1,2 CSP) dospel odvolací súd k právnemu záveru, že odvolanie žalovaného vo veci samej nie je dôvodné, a preto rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti podľa ust. § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil ako vecne správny. V odvolaní nenapadnutej časti zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý. V časti výroku o trovách konania odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a v tejto časti vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

5. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie v potrebnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne vo veci samej rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je jasné, zrozumiteľné a vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP.

6. Odvolateľ vo svojom oprávnom prostriedku vo vzťahu k skutkovým tvrdeniam len zopakoval svoju argumentáciu prezentovanú v prvostupňovom konaní. Vyplýva z nej, že sa nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu tak, ako boli prezentované v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

7. Odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda, aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I.ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 252/3). Odvolacie námietky strán sporu k spôsobu vyhodnotenia dokazovania okresným súdom z uvedených dôvodov krajský súd vyhodnotil ako nedôvodné. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, prečo žalobe žalobcov v 1/ a 2/ rade vyhovel, pričom k svojim záverom dospel v kontexte všetkých vykonaných dôkazov s prihliadnutím na individuálne okolnosti prejednávanej veci. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že právu na odôvodnenie súdneho rozhodnutia (ako súčasť základného práva na súdnu ochranu) zodpovedá povinnosť dotknutého súdu dať odpoveď nielen na skutkové a právne otázky daného prípadu, ale i na relevantné argumenty strán. V preskúmvanej veci okresný súd svoje rozhodnutie podrobne a zákonným spôsobom odôvodnil. Právo na súdnu ochranu však nemožno zamieňať s „právom“ strany sporu pred súdom úspešnou; prípadne z „právom“ na vydanie rozhodnutia v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Preto nie je porušením daného základného práva, ak súd nerozhodne podľa predstáv strany sporu vrátane predstáv o obsahu odôvodnenia súdneho rozhodnutia. S prihliadnutím na obsah dokazovania vykonaného okresným súdom popísaný v odôvodnení jeho rozsudku krajský súd len doplnil dôvody napadnutého rozhodnutia. Uvedený postup odvolacieho súdu je v súlade s uznesením Ústavného súdu SR sp.zn. IV. 350/2009 zo dňa 8.10.2009, podľa ktorého „... odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II. ÚS 78/2005, III. ÚS 264/2008, IV. ÚS 372/2008). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnuté všetkých všeobecných súdov, tak prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho a prípadne aj dovolacieho súdu, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania“.

8. Základným právnym rámcem pre posúdenie uplatneného nároku je zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov a tiež ustálená judikatúra súdov vzťahujúca sa k danej problematike, na ktorú správne poukazovali žalobcovia v 1/ a 2/ rade, ktorá bola aj rozhodujúca pre právne závery prvostupňového súdu v aktuálne prejednávanej veci a princípom právnej istoty. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku správne aplikoval a interpretoval ustanovenia citovaného zákona.

9. K nesplneniu základných predpokladov na uplatnenie nároku na náhradu škody - nedostatok nezákonného rozhodnutia, ako hlavnej odvolacej námietky žalovaného, odvolací súd uvádza, že okresný súd podrobne vysvetlil i dôvody, pre ktoré v konečnom dôsledku považuje takéto rozhodnutie - uznesenie o vznesení obvinenia žalobcov v 1/ a 2/ rade za nezákonné. Súvisiaci výklad príslušných ustanovení zák. č. 514/2003 Z.z. prezentovaný súdom prvej inštancie plne rešpektuje ustálenú súdnu prax, čo napokon náležite uviedol už aj samotný prvostupňový súd.

10. Krajský súd zdôrazňuje, že súdna prax je dlhodobo ustálená v otázke vyhodnotenia uznesenia o vznesení obvinenia ako nezákonného, ak v konečnom dôsledku dôjde k oslobodeniu obžalovaného; prípadne k zastaveniu trestného stíhania (žalobca vo veci náhrady škody pri výkone verejnej moci). Ide o rozhodnutia publikované pod R 70/94, R 35/1991, R 37/2013, R 37/2014). Rozhodujúca úvaha sa odvíja od nevyhnutnosti materiálneho vnímania právneho štátu a jeho zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. V materiálnom právnom štáte musí štát niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ak nimi zasiahol do základných práv občana. Pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní, nie je rozhodujúce, ak orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. V danej súvislosti je potrebné doplniť aj to, že osoba, proti ktorej je vedené trestné stíhanie, je v porovnaní s orgánmi štátu v značnej nevýhode už len z toho titulu, že štát disponuje na tento účel osobitne zriadeným odborným aparátom s rozsiahlym profesionálnym zázemím. Tiež preto priamo ústava zaručuje stíhanej osobe právo na právnu pomoc (čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy SR). Súčasťou daného základného práva pre prípad i z hľadiska stíhania osoby pozitívneho výsledku trestného stíhania je i oprávnenie požadovať náhradu účelne vynaložených nákladov konkrétnej právnej pomoci ako materiálnej ujmy spôsobenej štátom. Výkladom z opaku tejto úvahy možno dospieť k záveru, že niet racionálneho dôvodu nepriznať fyzickej osobe právo na náhradu trov obhajoby, ak štátna „mašinéria“ (v pozitívnom slova zmysle) voči nej neopodstatnene viedla trestné stíhanie, resp. jej nebola spôsobilá preukázať pôvodne (uznesením o vznesení obvinenia) tvrdenú vinu, t.j. potvrdiť dôvodnosť vzneseného obvinenia právoplatným odsúdením, ktoré jediné je z pohľadu preukázania viny relevantné.

11. Ako vyplýva z preskúmaného prípadu, výsledok trestného stíhania v podobe právoplatného odsúdenia žalobcov v procesnom postavení obžalovaných sa nedostavil. Nenaplnil sa tak základný účel trestného konania, vyodenie trestnoprávnej zodpovednosti voči možným páchatelom. Štát sa stal teda zodpovedným za vedenie trestného stíhania voči žalobcom v 1/ a 2/ rade, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom.

12. Základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 6 prvá veta zák. č. 514/2003 Z.z. je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, a to pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom. Pre správnu interpretáciu tohto zákonného ustanovenia nestačí vychádzať len z jeho gramatického výkladu. V tomto smere odvolací súd poukazuje aj na doterajšiu judikatúru Ústavného súdu SR, podľa ktorej gramatický výklad právnej normy slúži na prvotné priblíženie k obsahu právnej normy, ktorej nositeľom je interpretovaný právny predpis; na overenie správnosti výkladu, resp. na jej doplnenie alebo spresnenie potom slúžia ostatné interpretačné prístupy postavené na roveň gramatického výkladu, najmä teleologický a systematický výklad vrátane ústavne konformného výkladu, ktoré sú spôsobilé v kontexte racionálnej argumentácie prispieť k zaisteniu obsahu a zmysle aplikovanej právnej normy.

13. Ustálená judikatúra súdov v prípadoch uplatnených nárokov na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, vychádza zo zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi bola odčinená. V danej súvislosti odvolací súd poukazuje

na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4MCdo 15/2009, 3Cdo 194/2010, ale aj nálezy Ústavného súdu SR II.ÚS 25/2011, I. ÚS 514/2016.

14. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd preto zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v prejednávanej veci boli splnené všetky kumulatívne zákonné predpoklady na vznik zodpovednosti štátu za škodu, a to nezákonné rozhodnutie, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a výškou spôsobenej škody.

15. Ani rozhodnutie Ústavného súdu SR II.ÚS 163/2013 z 13.11.2014 opakovane zdôrazňované odvolateľom nie je „prelomové“ z hľadiska vnímania uznesenia o vznesení obvinenia ako nezákonného vo vzťahu k oslobodzujúcemu výsledku konania. Pokiaľ by toto rozhodnutie Ústavného súdu SR malo smerovať k zásadnej revízii ustálenej judikatúry (predovšetkým Najvyššieho súdu SR), muselo by sa s ňou adekvátne vysporiadať; čo ale nebolo predmetom posúdenia v dotknutom konaní pred Ústavným súdom SR. Ten síce konštatoval, že dotknutá judikatúra Najvyššieho súdu SR neprešla testom ústavnosti, avšak takýto test nevykonal ani on v predmetnom náleze. Súvisiace úvahy ústavného súdu je tak potrebné vnímať predovšetkým v okolnostiach konkrétnej ním prejednávanej veci. O to viac, ak daná úvaha predstavuje len „vedľajšiu“ líniu úvahy ústavného súdu. Keďže nález II.ÚS 163/2013 z 13.11.2013 sa venuje prioritne riešeniu otázky premlčania, resp. určenia začiatku plynutia premlčacích lehôt.

16. Rozhodnutie Ústavného súdu SR IV.ÚS 296/2014-33 z 6.5.2015, na ktoré poukazoval odvolateľ, zasa riešilo otázku existencie príčinnej súvislosti medzi škodou, ktorej náhradu si žalobca uplatňoval v občiansko-súdnom konaní v súvislosti so svojim prepustením so služobného pomeru príslušníka PZ a obvinením, ktoré mu bolo vznesené v jeho trestnej veci. V danej súvislosti konštatoval, že predmetný skutok nie je trestným činom, ešte bez ďalšieho podľa názoru ústavného súdu nemôže viesť k záveru (aj s poukazom na citovanú judikatúru najvyššieho súdu), že predmetný skutok nemôže byť kvalifikovaný ako disciplinárne previnenie spočívajúce v porušení služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, pričom ide o konanie, za ktoré možno príslušníka PZ prepustiť zo služobného pomeru. Z uvedeného vyplýva, že opäť sa jedná o odlišný prípad, ako je v prejednávanej veci.

17. S poukazom na vyššie uvedené krajský súd ako súd odvolací v odvolaní napadnutej časti rozsudok okresného súdu, pokiaľ tento uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi v 1/ rade sumu vo výške 957,58 eur a náklady z uplatnenia vo výške 106,26 eur a žalobcovi v 2/ rade sumu vo výške 908,73 eur a náklady z uplatnenia vo výške 100,28 eur, v lehote 3 dní po právoplatnosti rozsudku potvrdil ako vecne správny. Pokiaľ súd žalobu žalobcu v 1/ a 2/ rade vo zvyšku (uplatnenie nemajetkovej ujmy 3.000,- eur) zamietol ako nedôvodnú.

18. Čo sa týka časti výroku o trovách konania, že žalovanému priznáva náhradu trov konania voči žalobcom v 1/ rade 53,97 % a v 2/ rade v rozsahu 54,27 %, ktorý bol uvedený aj v písomne vyhotovenej zápisnici na č.l. 178 preskúmaného spisu, ako aj v písomnom vyhotovení rozsudku, došlo k pochybeniu prvostupňového súdu. Správne malo byť rozhodnuté, že žalobcom v 1/ a 2/ rade, ktorí boli v konaní úspešní, sa priznáva voči neúspešnému žalovanému právo na náhradu trov konania. Je teda zrejmé, že došlo k omylu súdu prvej inštancie, ktorý toto pochybenie musí odstrániť. Preto s poukazom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok okresného súdu v časti výroku o trovách konania zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

19. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté s poukazom na ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobcovia v 1/ a 2/ rade boli v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešní, preto im patrí nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v plnom rozsahu. O výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** j e **p r í p u s t n é**.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)